

Verslag Romereis 2002

Eerste etappe : Martenslinde - Diekirch : 178 km

Martenslinde 20 juli 2002 : 8.02 uur - Sportcentrum Gelo

Onder een stralende zon vertrokken 14 clubleden per fiets voor de eerste etappe van een veertiendaagse tocht, die uiteindelijk de ganse groep in Rome zou moeten brengen.

Hier waren maanden van intensieve voorbereiding aan vooraf gegaan: zowel op organisatorisch als op fysiek vlak. Trainingen in alle weersom-

standigheden konden nu hun nut bewijzen en we waren er klaar voor. Familieleden, die afscheid namen waren er blijkbaar minder gerust in, want hier en daar werd een traantje angstvallig weggeveegd.

Dan trok de groep zich langzaam op gang. Twee volgwagens, een cameraman en een vijftal andere clubleden zouden de groep vergezellen. In de aanvangsfase verliep de tocht over bekend terrein: via Spouwen, Riemst en Zussen reden we over de cote de Hallembaye naar St. Martensvoeren, waar we rechtsaf sloegen naar Battice tot in Herve.

Het moest wel zijn dat onze vriend Jean de eerste etappe moeilijk verteerde, want boven in Herve moest de ganse groep geruime tijd op hem wachten, maar Jean beloofde beterschap en of hij woord hield kun je in een der volgende verslagen lezen.

Even buiten Herve kregen we de eerste serieuze helling onder de wiel- en geschoven : Soiron, een onoogelijk klein dorp, verscholen tussen een aantal stevige heuvels, groene weiden en omgeven door een zalige rust, ver weg van het drukke verkeer en even later wisten we ook waarom. De afdaling die volgde na het dorp was zo steil en smal dat iedere chauffeur toch wel enigszins nadacht vooraleer deze te nemen. En het was juist in deze steile afdaling dat het even mis liep.

Henk, onze reisorganisator en chauffeur eerste volgwagen, misrekende zich in een scherpe rechtse bocht en kwam met de volgwagen klem te zitten tegen een muurtje langs de weg : er was geen ontkomen meer aan : de rechtse achterzijkant van de volgwagen werd danig op de proef gesteld met heel wat lakschade als gevolg. Henk was er danig van onder de indruk, van zijn melk als het ware, en om een Hollander van zijn melk te krijgen moet er nochtans veel gebeuren.

Na de afdaling kwamen we terug op een grote weg uit die we links op moesten. De vijf clubleden, die ons uitgeleide deden, namen daar

afscheid van ons en reden rechtsaf richting thuis. Vanaf dan was de groep volledig op haar eigen aangewezen en beseften men dat de visuele kontakten met het thuisfront voor een tijdje verbroken waren. Maar niet getreurd : veel tijd om na te denken bleef er niet over : de hellingen volgden elkaar op in een prachtig natuurschoon en daar dook plots Polleur voor ons op, een dorp dat het sein bleek om onze fysieke reserves terug bij te vullen : in een gezellige sfeer werd daar het eerste proviand aangesproken : belegde broodjes, kippenbillen, al of niet sterk gekruid, worsten en drank verdwenen als sneeuw voor de zon : een groep uitgehongerde wolven.

Na de pauze ging het weer gestaag bergop en af. Jean, die zoals reeds gezegd een moeilijke start meemaakte was ondertussen achter het stuur van de tweede volgwagen gaan plaatsnemen, niet al-

leen omwille van de moeizame start, maar ook omdat dit deel uitmaakte van een afspraak, gemaakt met Antonie, onze keukenmoeder en chauffeur tweede volgwagen. Zij zou slechts met de wagen volgen als ze bijtijds werd afgelost en we wilden natuurlijk om beurt deze belofte nakomen. Jean maakte dus van de nood een deugd, en toch zou hij de eerste etappe op de fiets eindigen.

Maar dat hij op dat ogenblik, zonder het in feite te beseffen, een wijs besluit nam, bleek onmiddellijk na de start uit Polleur. We reden richting Ardennen en dat staat dan ook symbool voor flink wat klimwerk. Francorchamps kwam in zicht en vermits daar een autorace aan de gang was, moesten we omrijden. Nogmaals een flinke klim en dan rechts af, de afdaling naar Stavelot.

Stavelot kent iedereen van het Luik Bastenaken Luik parcours en weer moesten de benen klimwerk verrichten, ditmaal over kleine ongelijke kas-sei met tussendoor gaten in het wegdek en dat bemoeilijkte het ritme.

We kregen na de klim een korte afdaling en wederom ging het de hoogte in. We reden zijdelings van Recht stijl het bos in, een lange klim.

Uiteindelijk bleef het klimmen en dalen tot in Weiswampach, de grens met Luxemburg. Een laatste maal keken we achterom over Belgisch grondgebied

en dan gingen de blikken voorwaarts. Een laatste maal werd nog een pauze ingelast iets voorbij de grens, aan een benzinestation. Het zonnige weer zorgde voor dorstige kelen en verbrande of gebruide lichaamsdelen zoals armen en benen.

Na de pauze ging het nog lichtjes berg op en af en dan ging het in gestrekte draf naar Diekirch, een afdaling van wel tien kilometer en de snelheidsmeter ging met gemak boven de 50 per uur. We bereikten ons hotel omstreeks kwart na vier. Het was erg druk in de stad en Jos Loyens deed er dan ook alles aan om het verkeer zodanig geregeld te krijgen dat er voor de tweede volgwagen een parkeerplaats vrijkwam, vlak voor het hotel.

Na een aantal biertjes op het terras werden de valiezen uitgepakt en begon een dagelijks terugkomend ritueel van kamers opzoeken, douchen, vrije tijdsleding aantrekken en nakaarten over de voorbije rit. Bleek dat we de eerste dag in totaal een hoogteverschil hadden overwonnen van 2107 meter, een heel karwei.

Bij het avondeten ontpopte Henk, onze reisbegeleider, zich tot een geboren verteller en observator, want zonder enige moeite en met een goede portie humor, schudde hij het gans ritverloop uit zijn mouw, deed daar nog een aantal streekgebonden historische feiten bovenop en wist ook nog haarfijn de rit voor de volgende dag uit te leggen.

Dan werd het voor iedereen tijd om het bed op te zoeken. Een verkwikkende nachtrust zou deugd doen, maar dat was zonder de Letseburgers gerekend : laat uitblijven, terrassen, bier drinken, lawaai houden en zeker bij het daarbij afgestoken vuurwerk. Maar toch vielen we in slaap en maakten ons op voor de tweede dag.

Tweede etappe: Diekirch – Hellimer: 155 km

Diekirch : 6.45 uur in de ochtend. Na een wat slapeloze en korte nacht trokken we op weg voor een tocht die ons uiteindelijk in Frankrijk, aan de rand van de Vogezen, in Hellimer, moest brengen.

En geloven of niet, maar wederom was de zon van de partij. Na een korte draai door de stad, wegens het éénrichtingsverkeer, kregen we onmiddellijk een klim van 6 km onder de wielen geschoven. We hadden afgesproken om daar een tempo aan te houden dat voor iedereen haalbaar was en zo geschiedde het. We kregen dan ook ruimschoots de tijd om grappen uit te halen, moppen te tappen en vooral te genieten van het landschap. Het Groot-Hertogdom Luxemburg staat dan ook bekend voor de prachtige natuur en uiteraard voor de uitgestrekte wijngebieden langs de Moezel en daar fietsten we naar toe.

Via een prachtig zicht en dito afdaling over de Moezel doken we de vallei binnen en reden we in groep tot in het grensdorp Schengen, bekend om het grensoverschrijdend akkoord van de Europese gemeenschap dat daar gesloten werd op het gebied van samenwerking in verband met bestrijding van criminaliteit en veiligheid.

Het was aan de boorden van de Moezel dat we halt hielden voor een uitgebreide film- en fotosessie van de ganze groep. En daarna wachtte ons Frankrijk en het eerste dorp, Sierck les Bains. We volgden vooraf nog eerst een tijdje de boorden van de Moezel, maar vlak voor Sierck draaiden we links over de brug; hielden links even aan en moesten dan een korte maar felle klim verteren die ons naar de eerste stop van de dag leidde.

Onze reisleader, Henk, hadden we al herhaaldelijk zien gniffelen bij de verhalen die hij afstak over de komende dagen en dito cols die we te

verwerken zouden krijgen in de Vogezen en verder op in Zwitserland en Italie. Wie had kunnen en durven denken dat dat lachen hem nog op het gelaat zou besterven bij het zien van de globale groepsprestatie. Want één ding werd stilaan duidelijk : we waren allen goed bezig en zo te zien steeg bij de deelnemers de conditie stilaan naar haar beste vorm.

Natuurlijk zaten een voorafgaandelijk degelijk opgebouwde training, de groeps sfeer en het prima weer er voor iets tussen.

Bij de eerste stop weer hetzelfde scenario: rustig en uitgebreid tijd nemen om de batterijen bij te vullen en om de wildste verhalen te vertellen.

Na de stop werd de rit steeds heuvelachtiger, geen echte zware brokken, maar toch...conditie kwam wel echt van pas. Meer en meer naderden we ook de rand van de Vogezen, de rit voor de volgende dag met voor het eerst echte cols op het menu. Dat belooft.

De rit werd voor de rest in een gezapig tempo afgelegd onder een stralende zon en omstreeks kwart over vier bereikten we Hellimer, een klein dorpje, aan de rand van de noordelijke Vogezen. De ontvangst was vriendelijk en in een aparte ruimte kregen we een frisse pint geserveerd. Er werd

even naar de aan de gang zijnde Tour gekeken op TV en er werd nagekaart over de voorbije rit.

Bij het avondmaal gaf Henk weer zijn ritverslag ten beste en daar doken voor het eerst verhalen over doping in ons pelotonnetje op. Henk en cameraman Koen zouden samen een dopingcommissie opgericht hebben en die had onderweg toch het één en het ander verdachts opgemerkt. De bewijzen waren zwak, zeer zwak, maar toch.. de toon was gezet. Er zouden de komende dagen meer van die verhalen de kop opsteken. Volgens Henks uitleg was het niet voor niks dat Koen op het wegdek ging postvatten met de camera in aanslag, kwestie om op een slinkse manier onder ieders zadel te kunnen gluren op zoek naar verborgen producten. We waren gewaarschuwd.

Derde etappe: Hellimer – Ostheim: 172 km

Consternatie bij de dagelijkse fotosessie voor het hotel. Een aantal deelnemers, die de nacht in een bijgebouw van het hotel hadden doorgebracht kwamen te laat voor de groepsfoto. Toen we dan ook nog eens de start zonder die mannen namen was het hek van de dam. De achterblijvers hebben zich zo een vijf kilometer moeten inspannen om het pelotonnetje weer bij te benen. Maar al gauw ebde de onvrede weg om plaats te maken voor bewondering voor de Franse natuur. De aanvang van de etappe was nog relatief vlak, maar al gauw ging het bergop en trokken we de echte Vogezen in. Rechts van de weg lagen honderden omgezaagde boomstammen te wachten op verdere bewerking in één of andere zagerij in de buurt. Ondertussen werden de bijna zwarte stammen vochtig en dus ook soepel gehouden door sectionale sproeiers die er constant water over goten.

En dan kwamen we aan de eerste col van de Vogezen: col du Donon, bekend

in wielermiddens. Het moet evenwel gezegd dat deze col toch niet echt aan de verwachtingen van een col voldeed. Het stijgingspercentage is matig. Het is uiteraard dan de fietssnelheid die zo een col zwaarder of lichter doet overkomen. Naar mate de top naderde werd het meer bochtig en was het stijgingspercentage iets groter, maar iedereen kwam deze col temidden uitgestrekte bossen, op eigen tempo gemakkelijk boven. En dan de afdaling: toch tamelijk lang en er werd tempo gemaakt. Een paar jongens in het gezelschap kregen telkens een kick van het dalen, de snelheid en vaardigheid die daarmee gepaard gingen.

Het duurde evenwel niet lang of daar kregen we de volgende col onder de wielen : col du Kreuzweg, van een heel ander kaliber als de eerste col: bij aanvang rond de 10 procent en zeker een gemiddeld stijgingspercentage van 7 procent. Het werd een moeilijke col, een echte beklimming en nu zouden we moeten ondervinden wat onze training al die maanden voor de start van onze reis zou opleveren. De batterijen werden hier gron-

dig getest op hun degelijkheid. Hier moest werkelijk met het kopje worden gereden om binnen de kortste keren niet de in hoogste graad van verzuring terecht te komen met de fatale hamerklop als gevolg. Na een zestal kilometer klimmen reden we links van de weg een schijnbaar rustige parkeerplaats op. Nooit voorheen ging er zo een schok van afkeer door me heen. Vooraan, langs de smalle toegangsweg naar die parking, was een grote marmeren plaat verankerd met daarop een perfect geïmiteerd gecrepeerd menselijk lijk. Het deed me onmiddellijk denken aan beelden van één of andere oorlog. Niets was minder waar. Bij het doorrijden naar de echte parking kreeg ik in de verte de grote toegangspoort van een concentratiekamp in het oog: Struthof: de poort was meters hoog en met prikkeldraad doorweven en was nog even afschrikwekkend als vijftig jaar geleden. Toen we allemaal op de parking waren toegekomen wist Henk te vertellen dat het inderdaad een concentratiekamp uit de tweede

wereldoorlog betrof en dat hier honderden mensen werden omgebracht of overleden door ontbering of als gevolg van medische proeven.

Een goed onderhouden kerkhof binnen de omheining van het kamp was een stille getuige van die tijd. Toch werd op de parking onze eerste maaltijd genomen, misschien een beetje luguber, maar als we onze rug naar het kamp keerden dan hadden we een prachtig overzicht over de noordelijke Vogezen en zagen we in de verte de top van de col du Donon liggen.

Nog onder de indruk van het verleden klommen we een half uurtje later weer op de fiets, maar dat verliep helemaal niet van een leien dak. Door de zware inspanning en de rustpauze waren onze spieren toch wat verkrampt en duurde het even vooraleer er weer gevolg werd gegeven aan het tempo dat werd opgelegd. Want het ging nog steeds duchtig bergop, zo een vijf kilometer nog en dan kwam de bevrijding. Aan een hells tempo doken we één van de mooiste streken van noordelijk Frankrijk binnen: de Elzas. Het dorpje Andlau, waar we toekwamen, was precies een kopie van een peperkoeken dorp uit één of ander sprookje: smalle straten met kleine kassei belegd; nette met houtrijwerk doorweven geverfde huisgevels; kleurrijke daken en overal wijnproeverijen.

Het was temidden dit tafereel dat we onze tweede stop van de dag hielden

en dan ging het richting Ostheim. We volgden daartoe reeds een gedeelte van de overbekende wijnroute. We trokken door idyllische dorpen en uitgestrekte wijnvelden, zover het oog kon reiken. En dan dook het hotel voor ons op. Het was warm geweest die dag en een frisse pint op het terras, voor het hotel, zou zeker soelaas brengen. Maar eerst werden alle tafels en stoelen nog gepoetst, want die droegen duidelijk nog de sporen van een eerder gehouden wijnavond.

Het avondeten was voortreffelijk: zuurkool, allerhande soorten worsten, spek, gekookte aardappelen en uiteraard wijn van de streek.

Henk, onze reisleader, liet zich andermaal van zijn beste zijde zien en was in zijn dagelijks reisverslag weer subliem. Wederom staken vermeende dopinggevallen de kop op: op een ludieke manier werden Geert en François van doping verdacht, maar concrete bewijzen ontbraken andermaal. Henk stak dan een heel verhaal af over de Elzas en zijn geschiedenis en hoe de streek verschillende malen van nationaliteit was veranderd : dan weer eens Duits grondgebied bleek te zijn, dan weer Frans. En keizer Wilhelm, vroeger Duitse keizer, werd daar ten tonele gevoerd. Bij het zien van Henk tijdens zijn betoog, dan kreeg je Der Kaiser te zien: een schitterend staaltje van Hollands toneel, zelfzekerheid en welbespraaktheid. Henk zou in die tijd niet misstaan hebben.

Er werd daar wat afgelachen en gedronken, weliswaar geen zatte renners, maar de wijn smaakte naar nog.

Na langdurig nakaarten werden de bedden opgezocht en speurden we met zijn allen naar de energie die we voor de komende dagen nog nodig zouden hebben.

Vierde etappe: Ostheim – Balsthal: 168 km

Wederom opschudding in het kleine peloton voor de start. Er bleek een rekening niet betaald en dat moest eerst in orde gebracht worden. Jean trachtte duidelijk te maken dat deze rekening diezelfde avond aan de dienstdoende ober was betaald en hij kon dat bewijzen. François had ondertussen niets vermoedend en plichtsgetrouw de rekening betaald bij de hoteluitbater. Na veel gepalaver met de vrouw van de uitbater werd het uiteindelijk duidelijk dat de rekening tweemaal werd vereffend en kregen we ons geld terug.

Nog was de opschudding niet weg geëbd: nu bleek plots Jos te laat op de dagelijkse fotosessie en hij werd daarover aangepakt. Jos liet zich niet onbetuigd en de eerste kilometers van de rit waren voor hem geen pretje. Maar ook hier hielp een zalvend woord van de clubvoorzitter en werd een brandje in de kiem gesmoord. Het wederom schitterende weer en het prachtig zicht in de vele dorpen en wijnvelden die we doorreden waren tenslotte ook geen reden meer om lang bij het incidentje te blijven plakken. De neuzen gingen weer allemaal in dezelfde richting en we genoten als groep van het landschap. We lieten de zuidelijke Vogezen, met de beroemde Ballons, voor wat ze waren en volgden op een relatief gemakkelijk parcours de wijnroute en sloegen dan links af, richting Zwitserse grens en de uitlopers van de Jura.

Het ging er onmiddellijk anders aan toe: de cols waren weer in aantocht en daarom werden de batterijen nog eens extra gevuld bij een eerste stop in Dannemarie, boven in een bos, bij de ingang van een uit gebruik geraakte mijn. Het moest toch zijn dat Jos zijn frustratie van voor de start was kwijt geraakt, want plots was hij het middelpunt van de belangstelling: een reuze knobbel vooraan in zijn koersbroek maakte hem en iedereen duidelijk dat de afzondering van vrouwelijk schoon toch wel zwaar begon te wegen, letterlijk dan. En Jos liet de blikken van verwondering en bewondering over zich heen gaan. Henk zou hem die avond

tijdens zijn reisverslag huldigen als de man met de grootste pik en die naam heeft hij nog steeds.

Na de stop volgde een flinke afdaling en trokken we via eenzame wegen naar de Zwitserse grens. En weer opschudding in ons midden. Henk was met de eerste volgwagen vooruit gereden en meende rustig de grens te passeren via een eenzame bosweg tot de Zwitserse politie hem tegen hield. Daar had hij natuurlijk geen rekening mee gehouden. Hij, die een ander verdacht van doping, kreeg nu via de politie te horen dat hijzelf wel eens verdachte producten kon bij zich hebben. Het kan inderdaad verkeren zei Bredero.

Toen we met de groep daar toe kwamen deden wij, fietsers, of we Henk en zijn volgwagen niet kenden en we reden hem ijskoud voorbij. En hij maar uitleggen dat hij bij onze groep hoorde. Uiteindelijk mocht hij beschikken, maar ze zouden hem ferm in het oog houden.

Na de politie het parcours dat ons parten zou spelen. Vlak over de Zwitserse grens wachtte ons de 943 meter hoge col du Passwang, op zich geen hoge maar wel een zeer zware col: steil van in het begin en dat zou zo blijven tot de top. Henk had de avond voordien al laten weten dat deze col zwaar zou zijn. Hij wist te vertellen dat de Zwitsers te weinig materiaal hadden om het wegdek aan te leggen. Daarom moest bezuinigd worden en was de weg dus korter maar steiler. Halfweg een paar haarspeldbochten, een stukje recuperatiezone en dan weer zeer steil tot boven. De top lag vlak na een tunnel van een paar honderd meter en het was in die tunnel dat een paar motards ons de daver op het lijf joegen doordat ze hun machine een oorverdovende knal lieten produceren.

Op de top was er even tijd voor een korte pauze en dan ging het zeer snel bergaf tot in Balsthal, een liefelijk klein stadje aan de rand van

de grens met Frankrijk, verborgen tussen beboste heuvels. Het hotel was van een zeer degelijke kwaliteit, Zwitsers eigen, en verrassing: de dienstster sprak Nederlands, omdat ze ook van Nederlandse origine was. Dat maakte het één en ander veel gemakkelijker op gebied van communicatie.

Wederom was Henk in zijn sas tijdens zijn etappeverhaal en daarbij moest hij erkennen dat de groep fietsers toch veel beter voor de dag kwam dan hij zelf had kunnen en durven inschatten.

Vijfde etappe: Balsthal – Brunnen: 116 km

Deze volledig Zwitserse etappe vertrok wederom onder een stralende hemel. We vroegen ons werkelijk af hoelang ons geluk hierbij nog zou duren. Nog geen druppel regen op onze ruggen. Gans Europa lag onder zware bewolking. Onze groep reed overal tussen de bewolking en de buien naar het zuiden.

Een tiental kilometer na de start moesten we even halt houden bij een winkel om de broodvoorraad aan te vullen.

Het eerste deel van deze etappe was in feite van minder kaliber dan de rest: het landschap was wel mooi, het parcours was golvend maar echt op fietsmaat gesneden leek het ons toch niet. Voortdurend moest van

rijrichting gewisseld worden omdat het te volgen fietspad zich eerst rechts en dan weer links van de weg bevond. Dit leidde uiteraard tot gevaarlijke situaties en was het opletten geblazen. Toch veranderde geleidelijk aan het landschap en doken we na de pauze de stad Luzern binnen. Een grote stad met veel verkeer, aan de boorden van het Vierwoudstedenmeer. Eén attractiepool: de Kapelbrucke, een houten brug uit een ver verleden, volledig overdekt en slechts te voet over te steken, wat we dan ook deden. We raden iedereen, die ooit in Luzern komt, aan om deze brug eens te nemen. De dakgebinten van deze brug zijn van de binnenzijde volledig beschilderd met allerlei taferelen en het is werkelijk de moeite waard om dat eens te zien.

Na Luzern werd het parcours aantrekkelijker. We trokken langs de boorden van het meer naar Kussnacht, de plaats waar destijds de betreurde konin-

gin Astrid verongelukte. Als je de plaats van het ongeval bezoekt dan lijkt het onwaarschijnlijk dat de auto waarin de koning en de koningin zaten, daar van de weg is geraakt. Rechte weg, licht bergaf. Ter plaatse is een klein gedenkpark uitgebouwd, sober van aanblik, maar met een prachtig uitzicht op de andere oevers van het meer, richting Brunnen, Gotthard en Italie.

Het parcours dat nu volgde was toeristisch gezien om van te snoepen. We bleven de boorden van het meer volgen, werkelijk een zee van bloemen, mooi aangelegde parkjes, waar er plaats was vrij gemaakt voor fietsers, weg van alle verkeer. Dat bleef één verrukking tot in Brunnen, het laatste stadje vooraleer we de gevreesde Gotthardcol zouden gaan beklimmen. Maar dat was een zorg voor morgen. We genoten van een prachtig gelegen hotel, aan de rand van het meer, met een subliem zicht op de Alpen, het terrein voor de komende dag.

Het eten aan tafel was voor de zoveelste keer voortreffelijk en toen we dan ook nog het dessert op het verlicht buitenterras mochten nutti-

gen kon het niet meer op. Dit was nu vakantie. Ondertussen toch nog even meegeven dat we in Brunnen drie clubleden terugzagen die ons nagereisd waren, louter en alleen om de klim van de Gotthard mee te kunnen maken.

Zesde etappe: Brunnen – Top van de Gotthard: 67 km

6.45 uur in de ochtend. We worden wakker door het sissende geluid van opspattend water onder voorbij rijdende auto's. Zou het dan toch nog eens kunnen: een regendag voor het peloton. Het gordijn van de kamer opzij geschoven en jawel. Het goot werkelijk water. Dat beloofde en juist op de dag dat de beruchte Gotthard onder de wielen zou komen.

Maar in werkelijkheid gaven we er niet om. Na het ontbijt maakte iedereen zich klaar voor een natte en taaie rit. Maar er geschiedde een wonder. Nauwelijks op de fiets stopte het met regenen en kwam zowaar de zon te voorschijn. Wie had dat durven denken. Het duurde dan ook niet lang of de regenkleding vloog de volgwagen in.

In groep trokken we dan naar Altdorf, een stadje aan de voet van de Zwitserse alpen. Aan het standbeeld van Willem Tell werd nog een korte pauze ingelast.

Maar voor enkelen onder ons werd

de spanning te groot en zij trokken een paar minuten voor de rest van de groep richting cols. Anderen vergaapten zich aan een plaatselijke schone op één van de banken van het plein.

Niets liet vermoeden dat we binnen enkele uren zouden eindigen op de top van een 35 kilometerlange col op 2099 meter. Het parcours ging eerst lichtjes omhoog tot in het dorpje Wassen op 490 meter hoogte.

Daar draaiden we links op en dan begon in feite de echte klim.

Een prachtige rit in feite, met steeds rond ons enorme rotsmassieven, dennenbomen, watervallen en vooral wielertoeristen die zich een weg naar de top zwoegden. Het zwoegen viel nogal mee tot iets voorbij Goschenen en dan werd het steiler tot in Andermatt, een skioord op ongeveer 1500 m. De weg tot daar slingerde zich omhoog in verschillende steile haarspeldbochten en overkappingen tegen vallende rotsblokken. We passeerden

eveneens de tunnel van de snelweg, een eind beneden ons. Het geeft toch een genoegdoening bij het zien van die lange rij wachtende auto's en vrachtwagens om de grens te mogen overschrijden terwijl wij al fietsend naar boven klauterden.

Men zegt wel eens: als een renner begint om te kijken dan is het einde nabij. Maar al degenen die dit lezen en de Gotthard eens willen beklimmen raad ik toch aan om tijdens de klim verschillende keren om te kijken. Het panorama dat je dan te zien krijgt is onvergetelijk en het zou werkelijk zonde zijn om dat te missen.

In Andermatt toegekomen kun je al fietsend een drietal kilometer recupereren, want deze strook tot voorbij het skioord is min of meer vlak. We aten en dronken dan ook uitgebreid, om dan even buiten Hospental links op te draaien, fysiek en mentaal gesterkt om de laatste 10 kilometer te klim-

men. En het werd nog zwaar. Niet zozeer het stijgingspercentage maar de lengte van de col begon haar tol te eisen. We zaten nu duidelijk boven de boomgrens en een ijzige wind stak de kop op. Die sneed werkelijk een gat in het warmteschild van ons lichaam. Het werd zo erg dat op een vi-

ertal kilometer van de top het regenjasje werd aangedaan om toch maar niet gans verkleumd boven te komen. De rest van de klim werd in een laag hangend wolkendek afgelegd. Boven wachtte het hotel en het warme restaurant, waar reeds een aantal van onze groep waren toegekomen. Achter een reuze pint bier werd op de resterende groepsleden gewacht die bij trosjes binnenkwamen. Uiteindelijk raakte iedereen op zijn eigen tempo boven. De kamers werden opgezocht voor een verkwikkende douche en andere kleding, warme kleding vooral voor degenen die zich nog eens buiten waagden want het was verdomd koud daar op die kleine hoogvlakte, aan de rand van een meer met ruime parkeergelegenheid.

Bij het avondeten zagen we de bewolking meer en meer toenemen tot een ondoorzichtig mistgordijn dat een nat spoor op het wegdek achterliet.

We kropen onder de wol en s nachts hoorden we de felle wind tegen het vensterraam beuken.

Zevende etappe : Gotthard – Bellagio: 168 km

Bij het ontwaken ging de wind nog steeds fel te keer en ondanks dit was het buiten enorm mistig: twintig meter ver kon je zien en dat was het dan. De afdaling zou er gevaarlijk bijliggen, zeker de eerste tien kilometer over kleine kassei die er nu nat en glibberig bijlag.

Na het eten stonden we klaar in winterkleding om de tocht naar beneden aan te vatten. Heel voorzichtig doken we de mist in naar Italie, waar we de zon moesten verwachten volgens enkele toeristen die met de wagen naar boven waren gekomen. En inderdaad: reeds na een paar kilometer dalen verdween de lastige mist en de bewolking en kwamen we in een stralende zon terecht. Ondertussen waren we een paar keren gestopt om foto's te nemen en om kleine kasseistenen te verzamelen om achteraf voor iedereen een trofee te laten maken als herinnering aan deze col. Nog meer dan aan de noordkant van de col kronkelde de weg naar beneden en dat leverde prachtige beelden met de camera op. Temidden van uitzonderlijk natuurschoon en in een flinke rechtse bocht reed Jos lek achteraan. Ternauwernood kon hij een valpartij vermijden. Gelukkig bleef het bij wat schrik en werd de lekke band vervangen. Ondertussen lag de ganse groep uit elkaar. De snelsten onder ons vlogen als een adelaar naar beneden tegen 85 km per uur, terwijl wij het kalmer aan deden en maximum 65 km per uur haalden. Ondertussen hadden we in het eerste bergdorp dat we tegenkwamen onze winterkleding weer verwisseld voor onze zomerse koersuitrusting.

Het liep gestaag bergaf en uiteindelijk bereikten we tegen de middag de boorden van het Lago Maggiore, in Magadino, nog steeds Zwitsers grondgebied.

Dit is werkelijk een prachtig stukje landschap, geprangd tussen de bergen en een heuvelachtig gebied in het zuiden. Het was vlak aan het meer, op een ruime parking dat we onze eerste stop hielden en het was met genoeg. Het uitzicht over het meer en de daarachter gelegen bergen was een uniek plaatje, weggeplukt uit één of ander schilderij. Maar de route die we gingen volgen bleek achteraf minstens even mooi. Hotels, restaurants, campings, kleine stranden en heel veel bloemen en bomen wisselden elkaar af in een licht heuvelend gebied. We bleven de boorden van het meer volgen en dan was er plots lichtjes bergop de Italiaanse grens. Voor het eerst tijdens onze reis gingen we het land binnenfietsen waar ons einddoel lag: Rome. Het gaf toch een eigenaardig gevoel: een beetje thuis komen.

Maar Henk, onze chauffeur van de eerste volgwagen, kreeg daar aan de grens allesbehalve het gevoel van thuiskomen. Hij werd door de Italiaanse politie tegengehouden en zijn camionnette werd aan een grondig onderzoek onderworpen. De nummerplaat werd genoteerd en men ging deze nummer binnen in het grensgebouw controleren om te zien of meneer soms niet internationaal geseind stond. Dat komt er van als je je eigen renners van doping gaat beschuldigen. Ook de Zwitserse politie had een paar dagen geleden reeds onraad geroken, maar ja, wie gaat daar zo snel aan denken. Zelfs onze cameraman kreeg aan de grenspost verbod om te filmen totdat Henk toch zijn overredingskracht wist te benutten. Toen mocht het plots wel. Men werd zelfs een beetje vriendelijk. Toch een wat wrange smaak aan de Italiaanse uitbundigheid en jovialiteit.

We reden dan nog steeds langs de boorden van het meer tot in Luino, waar we links aanhielden en de oversteek gingen doen naar het meer van Lugano. We moesten daartoe weer de grens met Zwitserland oversteken, maar dat verliep deze keer zonder enig noemenswaardig oponthoud. We zouden nog eens terug de grens oversteken vooraleer we weer op Zwitsers grondgebied de stad Lugano bereikten. Daar was boven het meer een grote luchtshow met een legerhelikopter aan de gang, een hels lawaai van een heli die door de piloot tot allerlei halsbrekende toeren werd gedwongen. Spectaculair was het in ieder geval en de show genoot dan ook heel wat belangstelling. Nogmaals werd de grens overgestoken naar Italië

en deze keer zouden we tot het einde van onze reis op Italiaans grondgebied blijven. We stakten nu door naar de boorden van het Comomeer, naar Cadenabbia, waar we normaal gezien ons hotel zouden vinden. Maar onderweg had Henk via de GSM vernomen van de hoteluitbaatster dat onze afgesproken kamers reeds verder waren verhuurd. Geen paniek echter. De dame in kwestie had haar uiterste best gedaan om ons ergens anders te herbergen. Daartoe moesten we met de veerboot de oversteek naar de andere oever doen en voor de ganse groep betekende dat een uitgave van ongeveer 150 euro. De dame in kwestie echter betaalde deze som uit eigen zak, een gebaar dat door iedereen kon gemaakt worden. Met zijn allen de boot op dus naar Bellagio, een prachtig vakantiedorpje, aan de boord van het Comomeer, aan de voet van een col buiten categorie en die was voor de volgende dag.

Eerst genoten we in Bellagio van een mooi hotel en dito terras. Op dat terras, vlak na aankomst, kreeg de voorzitter van de club af te rekenen met een wespensteek op de rechter onderarm. Geen nood echter: de koffer met de eerste hulpmiddelen was snel ter plaatse en een gepast middel tegen insectensteken en beten deed de pijn snel wegebben.

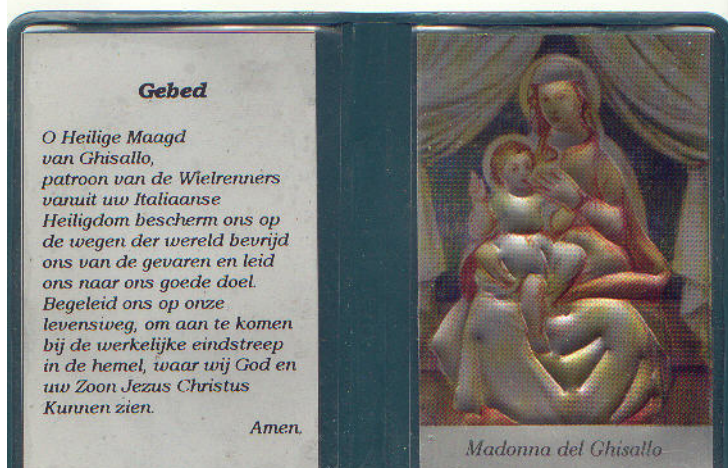
Tijdens het diner werden we dan nog verrast door het hotelpersoneel dat opdiende in Mexicaanse stijl. Ook het eten was op zijn Mexicaans. En dan werd het achteraf genieten van de omgeving: Bellagio bleek zowat het vakantieoord van wat meer begoed volk en een wandeling door het dorpje, tegen een steile helling opgebouwd, gaf ons gelijk. De wagens die daar geparkeerd stonden waren niet van arme eigenaars. Ferrari, Porsche, Lamborghini, Mercedes en BMW waren zowat de blikvangers. Koen, de cameraman, zelf wild van al wat snelheid ontwikkelt, voelde zich de koning te rijk toen hij in een eenvoudig straatkraampje een grote Ferrari vlag op de kop kon tikken voor een prikje. In België betaal je zowat het vierdubbel voor diezelfde vlag.

De avond op het terras voor het hotel was er één om te onthouden: zomerse temperatuur, muziek, veel schoon volk en een aangepast drankje deden wonderen.

Achtste etappe: Bellagio – Casalpusterlengo: 168 km

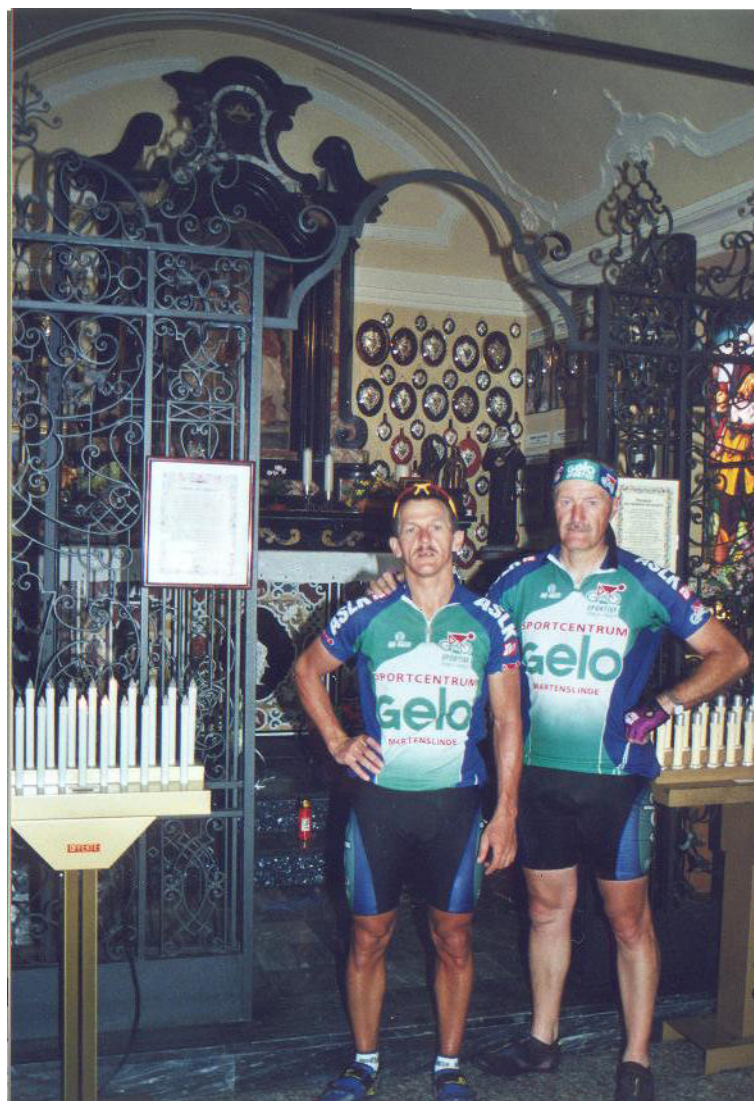

Vanuit de hotelkamer hadden we een prachtig zicht over het Comomeer en het verkeer aan de overkant. Reeds vroeg in de morgen deden verschillende veerboten hun werk. Maar het was nog stil in het anders zo levendige dorp. Alleen een groep wielertoeristen moest deze stilte doorbreken. Er wachtte hen immers vlak na de start een zware klim naar het bedevaartsoord van alle wielertoeristen van waar ook ter wereld: Santa Madonna del Ghisallo, op een hoogte van 900 meter. We begonnen op een hoogte van 200

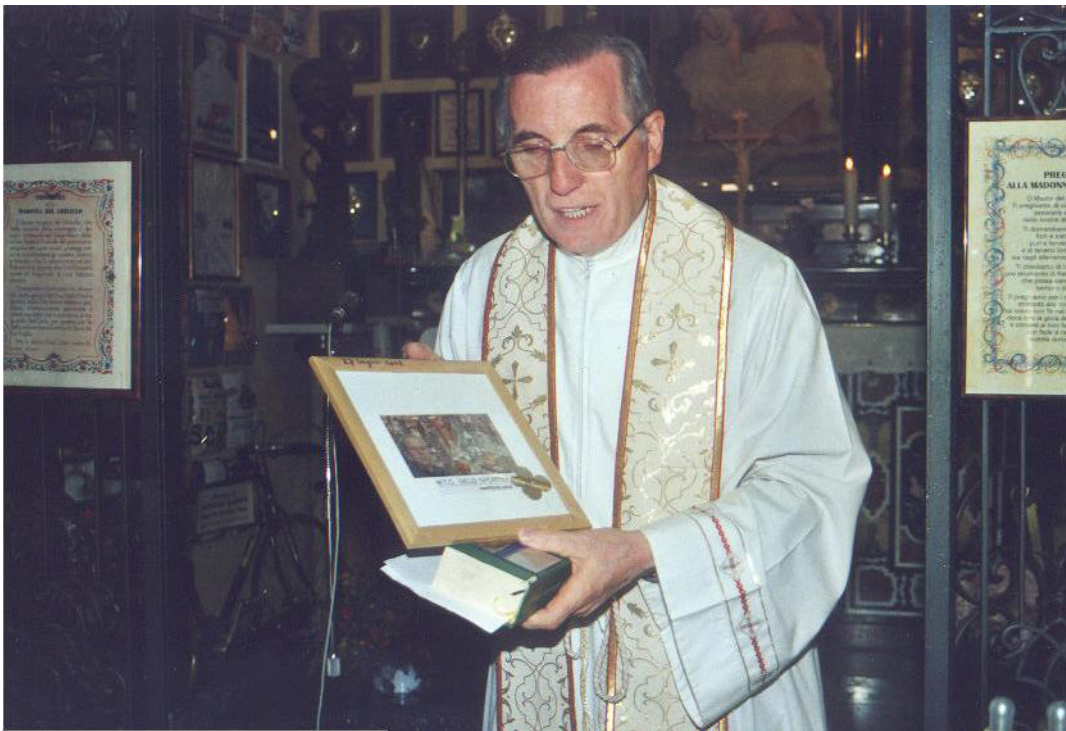

meter en moesten het hoogteverschil overwinnen over 10 km. Het zou een zware col worden en dat was het ook, zeker het eerste gedeelte: 8, 9 en zelfs soms 10 procent stijgingspercentage waren echt wel moordend, zo vlak na de start.

De weg kronkelde zich eerst naar boven tussen de huizen van Bellagio om vervolgens tussen de bossen door uit te komen op een klein plateau, waar we wat konden recupereren van de zware inspanning. We kregen zelfs wat bergaf en dat leidde tot wat misverstand bij sommigen die dachten dat ze verkeerd zaten en rechtsomkeer maakten. Uiteindelijk bevestigde Henk dat we op het goede traject zaten en werd het laatste zware stuk van de klim aangevat. Boven op de top aan de linkse zijde bevond zich dan ook ons eerste doel van de dag: het kerkje van Santa Madonna del Ghisallo. Rechts van het kerkje, met een zeer mooi zicht op de omringende bergen, het monument van de wielrenners en links daarvan op een klein pleintje vlak langs de weg een standbeeld van Fausto Coppi, de wielervegete in Italië.

Door toedoen van Henk, die daar in één van de vorige jaren reeds was geweest met zijn vrouwtje, hadden we daar een afspraak met de pastoor. Die zou een plechtigheid houden voor onze overleden vriend en clubgenoot Valere, die zo graag deze reis had willen meemaken. Het eer-

betoon en het gebed voor Valere waren zo indrukwekkend dat we er stil bij werden. Velen hadden zelfs de tranen in de ogen bij de gedachte dat onze overleden kameraad in ons midden had kunnen staan. We overhandigden de pastoor een aandenken aan onze vriend, een klein kunstwerkje gemaakt door Antonie, onze begeleidster. Het waren ontroerende ogenblikken, zeker toen we van de pastoor een medaille van de madonna kregen, die we met veel trots op onze koerstrui speldden. Tevens ging er een groter aandenken van de Madonna mee naar huis.

Na deze plechtigheid werden buiten nog groepsfoto's gemaakt samen met de pastoor.

We trokken vervolgens door heuvelachtig gebied tot iets na de middag en dan werd het parcours vlakker en vlakker.

De Povlakte kwam eraan en daar kon het volgens sommigen wel eens erg heet worden. Dit viel evenwel best mee. Ondertussen was het landschap veranderd in één met canadabomen en akkerland waar tomaten, maïs, aardappelen, fruit en allerlei groenten werden gekweekt. Niet voor niks wordt de Povlakte wel eens de voorraadkamer van Italië genoemd.

Toch wel een merkwaardige eerste stop: de fietsenfabriek van Bianchi. Prachtig materiaal, maar in feite geen indrukwekkend geheel. Wel kon je daar volledig afgemonterde fietsen kopen voor een 720 euro. Nestor deed daar de zaak van zijn leven: hij kocht zich daar een nieuwe helm en hij zette hem prompt op zijn hoofd; kwestie om de daad bij het woord te voegen.

Na de stop nam François het stuur van de tweede volgwagen over volgens de lopende afspraken met Antonie. De wegen werden smal, erg smal, zodanig zelfs dat onze

volgwagen op zo een twintig kilometer voor Casalpusterlengo kwam vast te zitten omdat een bus, komende vanuit de tegenovergestelde richting, de weg versperde. De chauffeur van de bus was echter een vriendelijk en rustig mens, misschien geen echte Italiaan, die bij zo een situatie nogal eens uitbundig kan gaan doen. Maar niks van dit alles. In zijn spiegel kijkend reed hij de bus achteruit tot waar de weg breder werd en we elkaar konden passeren. De groep fietsers was een heel eind opgeschoten en we konden dus vol gas geven. We kregen de groep dan ook vrij vlug terug te pakken en we merkten dat ze aan een snel tempo richting Casalpusterlengo fietsten. De snelheidsmeter wees voortdurend 33 tot 35 kilometer per uur aan. Dit tempo bleef zo tot het einde. Hotel Fiesta werd dan ook nog vrij vroeg bereikt. De kamers waren sober maar proper. We lagen evenwel in de nabijheid van een drukke spoorlijn en dat zou het slapen enigszins wat bemoeilijken.

Het avondeten was niet in het hotel en we trokken dus de stad in waar Henk in een restaurant had gereserveerd.

Het eten was uitgebreid en lekker. Er werd dan ook laat getafeld. Een belangrijk feit: wegens de drukte in het restaurant kon Henk daar niet uitpakken met zijn toch wel erg gewaardeerd ritverslag.

Negende etappe: Casalpusterlengo – Rivalta Scrivia: 165 km

Het ontbijt in het hotel was sober en volgens Henk was dat zowat de trend in Italië. De volgende dagen zou blijken dat dit toch een grove vergissing was.

De start was rustig. Even buiten de stad hielden we halt om onze volgwagens bij te tanken. Toevallig stonden we te wachten voor een kerkhof, misschien een beetje luguber, maar toch interessant. Dit kerkhof had bij nader toezien toch wel iets speciaals. Het was rechthoekig omheind met een grote muur, die van de binnenzijde afgeboord was met een galerij. Het gaf de indruk dat de doden lagen begraven op een groot binnenhof van één of ander kasteel.

Daarenboven waren alle graven prima onderhouden: prachtige grafstenen in Italiaans marmer en een zee van bloemen. Toch wel een indrukwekkend geheel.

Nadat de volgwagens hun dorst hadden gelest trokken we verder de Povalakte in, maar dat zou zo heel lang niet meer duren. Na een 70 kilometer doken de uitlopers van de Appenijnen op en dat werd alweer

klimmen geblazen. In Romagna werd het serieus. Vooraan in het stadje draaiden we links af en onmiddellijk ging het flink omhoog. De kleine versnellingen werden aangesproken voor een toch wel vrij lange klim. Het uitzicht was evenwel weer om van te snoepen. In vier, vijf haarspeldbochten trok de weg tussen talrijke wijngaarden omhoog tot in Casamatti, waar we een ideale parkeerplaats vonden onder de bomen. Dit was welkom want de temperatuur was ondertussen opgelopen tot boven de dertig graden en een beetje schaduw tijdens de rust deed dan ook deugd. We namen uitgebreid de tijd om de energietank bij te vullen en dat was nodig, want na de pauze bleef het parcours zwaar heuvelend. We reden richting geboortestreek van Fausto Coppi door een schitterend landschap. Kleine wegen, steile klimmetjes, wijngaarden, olijfbomen, mooie panorama's: het kwam allemaal aan bod en we genoten. Het enigste wat begon te wegen was de temperatuur die nog was opgelopen omdat er geen zuchtje wind meer

stond. Uiteindelijk kwamen we terecht op een grotere weg, waar Fausto Coppi zijn trainingen afwerkte. Henk deed ter plaatse, aan de rand van de weg het levensverhaal van de Italiaanse wielervelegende. We bevonden ons een tien kilometer voor zijn geboortedorp en daar gingen we naar toe. Maar dat ging niet vanzelf: eerst een stuk klimmen want het geboortedorp van Fausto, Castellania, lag in de heuvels.

Het wemelde er van de sprinkhanen wat voor sommigen onder ons duidelijk liet doorschijnen wat er straks bij het avondeten op het menu stond. En dan na een laatste bocht dook het dorp voor ons op, een niemendalletje, verborgen in de heuvels, nauwelijks een zakdoek groot. Bij de eerste splitsing ging het nog eens links omhoog en dan waren we er. Een familielid van Coppi stond ons op te wachten aan het monument en graf van Fausto en Serge Coppi, de twee gebroeders die heel Italië aan hun voeten kregen, de één door het dramatisch en vroegtijdig overlijden, de andere door zijn wielertalent.

We werden ontvangen in het raadzaaltje van het plaatselijk gemeentehuis. Binnen was het lekker koel en de neef van Coppi had aardig zijn best gedaan: frisdrank en koekjes op tafel. We kregen dan via vragen, gesteld door Henk, wat te horen over de levensloop van Fausto en trokken na de uiteenzetting naar het monument en het daarachter liggend graf, mooi verzorgd op zo een dertig meter van de weg.

We mochten bij wijze van uitzondering ook een kijkje nemen in het privé-museum van de neef van Coppi, waar een aantal zeer bekende wiel-erkampioenen een trui hadden achtergelaten. We konden ook één van de fietsen van Coppi bekijken en trokken daarna te voet naar het geboortehuis, iets verder naar beneden. Een grote plaat aan een heel eenvoudig rijhuis gaf aan dat hier de beroemde wielerveheld werd geboren en opgroe-

ide. Het huis was ingericht als museum en we gingen er ook een kijkje nemen. Binnen een vrij realistische weergave van de leefomstandigheden in de jaren twintig, dertig en een groot aantal dagbladverslagen die het verhaal deden over de wielerexploten van Coppi.

Na een stop van ongeveer anderhalf uur trokken we richting hotel, voor de laatste twintig kilometer. De rest van het parcours was in hoofdzaak bergaf en vlak en op vrij korte tijd kwam het hotel in zicht, een soort baanhôtel voor truckers, rustig gelegen evenwel. We reden achterom en kwamen via een ijzeren hekken op een binnenhof met aan de linkse kant de lange rij van kamers, ver weg van alle verkeer. Het belooft een rustige nacht te worden en dat werd het ook.

Tiende etappe: Rivalta Scrivia – Passo di Bracco: 142 km

De bediening in het hotel was allesbehalve vriendelijk en ook bij het financieel afrekenen na het ontbijt ontbrak alle hoffelijkheid. Om snel te vergeten dus.

We hebben het hotel dan ook zonder spijt achtergelaten. Op de ruime binnenkoer van het hotel moest Henk nog even het zotteke uithangen door ons een toertje per fiets achter zijn volgwagen te doen rijden alvorens door de achterpoort de straat op te rijden. Maar we gunden hem zijn lolletje wel. Hij had al zo weinig om zich te vermaken. Tot zijn eigen verbazing steeg de groepsconditie nog in plaats van af te nemen en hij had zich zo verheugd op vertrokken gezichten.

Eenmaal uit het hotel vertrokken, draaiden we rechts de grote weg op en deze werd gedurende een hele tijd gevolgd. Het was een vlakke aanloop en dus was er tijd voor een babbeltje en een nabeschouwing van de voorbije 9 dagen. Nog 5 etappes en we zouden ons doel bereiken. We hoopten al-

temaal dat we Rome zouden halen en daar zag het toch wel naar uit. Onderweg werd in Novi Ligure halt gehouden bij één der villa's van Fausto Coppi, nu bewoond door zijn zoon. We hebben daar in bewondering gestaan voor de man die zich in die tijd reeds zo een prachtig en groot domein kon veroorloven. Nadat we uitgegaapt waren op de villa trokken we weer de weg op en werd richting Genua gefietst tot in Busalla waar we links weer de heuvels in trokken. Via Montoggio, Laccio en Vallebuena daalden we weer af naar het kustgebied en Sestri Levante en daar even buiten de stad draaiden we links op voor een klim van 17 kilometer naar de top van de Passo di Bracco op 990 meter hoogte.

Nauwelijks weggedraaid van de grote kustweg vond Jean-Pierre zijn moment gekomen en trok hij in de aanval. Het groepje spatte onmiddellijk uit elkaar want er werd gereageerd. Het duurde dan ook niet lang of Jean-Pierre werd tot de orde geroepen en nu was het de buurt aan de echte klimmers om orde op zaken te stellen. De klim had af en toe mindere steile stroken, maar dat duurde nooit lang en dan moest weer geschakeld worden naar kleinere versnellingen en zochten we naar souplesse. We reden ondertussen door een prachtig natuurgebied: bossen van dennen, eiken, eucalyptus en cypressen afgewisseld met mooie panorama's van de kustlijn; een gebied van rust. Naargelang we stegen werden de bossen doorzichtiger en de panorama's breder. Uiteindelijk bereikten we de top en zouden we ons hotel zien. Maar dit was zonder Henk gerekend. De verwarring was compleet, want er was geen hotel te bespeuren tot Henk zelf opheldering bracht en ons vertelde dat het hotel nog een paar kilometer voorbij de top was.

En inderdaad: op een klein kruispunt, verscholen tussen het groen, links van de weg, lag een gebouw, oud en versleten van uitzicht, maar oergezellig. Gewoonte getrouw doken we na aankomst het terras op en werd er fris bier geserveerd. De ontvangst stond in schril contrast met de ontvangst van de voorbije avond en dat belooft.

Het hotelletje werd gerund door een wat ouder echtpaar. Deze mensen had-

den misschien hun jeugd niet meer mee, maar ze spanden zich enorm in om van het eten en de service iets degelijks te maken. En of hun dat lukte.

Tegen etenstijd verscheen er een mooie nog jeugdige dienstster en die maakte op de groep een grote indruk.

Het eten was tot nu toe behoorlijk geweest, maar wat hier werd geserveerd was toch wel buiten alle proporties. Zeven gangen werden het: alles kwam op tafel. Witte en rode wijn, meloen met parmahesp, pizza, spaghetti, lasagna, gebraden konijn, frietjes, tiramisu, ijs.

Was het nu van de wijn of was hij onder diepe indruk van haar schoonheid, feit was dat Jean-Pierre plots van zijn stoel veerde en erop stond dat er een foto van hem en de dienstster werd genomen. Prompt sloot hij ze in zijn armen en onder luid gejuich werd

hem inderdaad gegund wat hij had gevraagd: een foto.

De tongen waren ondertussen ook losser komen te zitten en er werd aardig uit het moppenvat getapt. Hoe schuiner de mop, hoe harder het gelach, tot iedereen het welletjes vond en men de bedden opzocht. De stilte van de omgeving ging ook op ons over en weldra overmande ons de slaap.

Elfde etappe: Passo di Bracco – Pisa: 136 km

Bij het ontbijt een nieuwe verrassing: buffet met broodjes, pistolets, croissants, gewoon brood, kaas, gekookte eieren, hesp, koffie, thee, chocomelk, honing, confituur. Toen iedereen zijn buik vol had kwam de hoteleigenaar, tevens ook kok des huizes, vertellen dat er nog wat volgde: spek en eieren voor iedereen. Dat overtrof toch werkelijk onze stoutste verwachtingen en Henk maakte van de gelegenheid gebruik om de hoteluitbaatster, die had opgediend die ochtend, uitvoerig te bedanken voor het lekker en uitgebreid eten en voor de zeer hartelijke ontvangst. Van pure fierheid en emotie viel ze Henk spontaan rond de hals en een innige omhelzing volgde. Luid applaus voor de dame in kwestie natuurlijk. Toch spijtig dat de dienst van de avond ervoor er niet was.

Buiten voor het hotelletje werd ruim de tijd genomen om een groepsfoto te nemen. Dit samen met de hoteleigenaars die zich het kiekje lieten welgevalen. En dan was het tijd voor het afscheid. Er wachtte ons nog een prachtige rit door het gebergte, op de rand van de kust, richting La Spezia, een havenstad en marinebasis, zo een 60 km zuidelijker.

We bleven de eerste kilometers zowat op de hoogvlakte fietsen met een lichte afdaling, een weg in niet meer zo beste staat. Het wegdek in Italië is anders voortreffelijk. Dit moet hier gezegd. Wederom was het mooi weer en al snel was de warmte onze reisgezel.

We doken naar beneden, naar de kustdorpen, maar al snel volgde er een fikse klim. De uitzichten over de kustlijn en de dorpen ver beneden ons, werden mooier en mooier. Dit was werkelijk genieten : vakantie op de fiets. Hiervoor was maanden getraind en dat leverde nu resultaat op. Zo tegen elf uur in de voormiddag naderden we een strook kust die tot de mooiste van Europa werd gerekend. Vanuit de omringende heuvels keken we uit over het vijfhonderd meter lager gelegen Cinque Terre: de vijf dorpen. Voorheen hadden we nog een etensstop ingelast, op een kleine parking, vlak bij een druivenplantage, gelegen tegen een steile helling. Een één rail spoor bracht net een arbeider uit die plantage naar beneden. Ik

denk niet dat die man op zoveel belangstelling had gerekend, want hij verdween snel op zijn bromfiets naar het lager gelegen dorp om het middagmaal te nemen.

Na de stop trokken we een brug over en kregen we na een afdaling het dorpje Monterosso in het vizier, rustig gelegen aan een halfronde baai, vanwaar plezier- en vissersboten vertrokken en toekwamen. We konden het niet laten om te filmen en foto's te nemen. Dit gingen we nooit meer beleven. Daar waren we het over eens.

We trokken weer de heuvels in. Een parcours om van te snoepen. Ieder wielertoerist zou hier likkebaarden : God in Frankrijk, nee: God in Italie. Nadat we nog in een bergdorp in een file hadden gestaan, doken we met hoge snelheden de kuststad La Spezia binnen, een vrij grote stad, marinebasis ook. Tientallen oorlogsschepen lagen in de militaire basis voor anker. Het bleek de grootste basis van het land te zijn. We volgden nu gedurende een hele tijd de kustlijn met diverse badplaatsen. Een zeer drukke strook, met heel veel lichten. Spijtig dat we geen zicht kregen op het strand, want daar lagen nog stroken tussen met een spoorlijn, huizen en schaduwrijke parkeerplaatsen. In Viareggio hielden we links aan, richting Pisa. Tot dan hadden we in feite zeer weinig leuke banden moeten optekenen, maar nu, bij het doorrijden van de stad hadden we er plots vier in één keer. Oorzaak bleef onbekend. We waren evenwel snel hersteld.

Bij het naderen van Pisa moesten we door een strook bos, een drukke weg. Plots dachten we te hallucineren. Rechts van de weg, temidden het groen, zat er een vrouw, met bloot bovenlijf, schijnbaar niet gegeneerd. Haar rijk gevulde boezem deed iedereen toch wel verbaasd opkijken. Nauwelijks bekomen van de verrassing volgde er een tweede. Een wat jongere vrouw in sexy lingerie. Dit was verdorie een bos vol prostituees. Slechts één ervan had begrip voor een groepje wielertoeristen en we kregen er zowaar applaus van. Jos met de grootste pik van het peloton keek recht voor zich uit.

Pisa lag nu vlak voor ons en we probeerden de scheve toren te vinden. Dit ging moeilijk omdat de weg waar we opreden afgeboord was met grote platanen die enigszins het zicht op de omgev-

ing belemmerden.

We reden langs de linker oever van de rivier de stad binnen, rechts de brug over en dan stonden we met een kleine omweg voor ons hotel.

Traditionele taferelen: een drankje, koffers uitpakken, douchen, omkleden en we waren gereed voor een paar uur Pisa. We bezochten de historische wijk met de scheve toren. Het gebouw hing in feite toch meer scheef dan we dachten. Indrukwekkend.

Het avondeten was gereserveerd in een klein restaurant, niet zo ver van het hotel. En het moet gezegd: het eten was voortreffelijk. Henk had zijn best gedaan.

Twaalfde etappe : Pisa - Sienna: 126 km

Reeds maanden op voorhand was deze etappe bij mij met rood aangekruist. Volgens de kenners en de vele Italianen waarmee ik regelmatig in contact kom is Toscane één van de mooiste streken van Italië. Ook onze reis-leider, Henk, was daar zeer enthousiast over. En of ze gelijk kregen.

De start in Pisa was anders niet zo overtuigend. Dacht Henk nu dat we per vliegtuig uit Pisa weg moesten of had hij de zandman nog op bezoek. Wie zal het zeggen, maar één zaak was zeker: binnen de kortste keren fietsten we een rondje op het vliegveld van Pisa. De vergissing werd snel ingezien en dan was het weer tanktijd. Beide volgwagens leden dorst en dus moest er bijgetankt worden.

Jean Capiot maakte van de gelegenheid gebruik om voor de ganse groep een grote watermeloen te kopen bij een fruithandelaar langs de weg. Toen die begreep dat we uit België kwamen werden er met veel ijver euro's uit Italië en België gewisseld. De man verzamelde namelijk deze munten uit alle aangesloten eurolanden en dit was een zeldzame gelegenheid voor hem.

Ook nog even meegeven dat onze begeleidster, Antonie, een moeilijk moment beleefde en met haar gevoelens geen blijf wist. De duur van de reis begon toch stilaan zijn tol te eisen en als vrouw alleen tussen al die mannen was dat best te begrijpen. Maar Antonie is een sterke persoonlijkheid en ze kwam die kleine inzinking weer snel te boven.

Ondertussen waren we vertrokken om een etappe te maken die ons dwars door noordelijk Toscanië zou brengen, een prachtige streek, met niets vergelijkbaar, een heuvelachtig landschap met notenbomen, cipressen, uitgestrekte akkers in allerlei kleuren, wijnvelden, doorzichtige bossen en ook laag struikgewas. En dan mogen we hier zeker de vele historische steden niet vergeten zoals Volterra, San Gimignano en Sienna.

De aanvang van de rit was vlak, maar al snel doemden de Toscaanse heuvels voor ons op en daar waren een aantal potenkrakers bij. Iets voor de middag hielden we onze eerste etenspauze, in Molina d'Era, aan de rand van de weg, op een kleine schaduwrijke parking.

De aangekochte watermeloen werd daar voor een gedeelte in stukken gesneden. Het was een toemaatje op een al rijk gevulde tafel, want onze begeleidster, Antonie, had werkelijk niets aan het toeval overgelaten. Daar waar velen van ons zich op voorhand vragen hadden gesteld over het eten tijdens de ritten, bleek dat nu toch wel overbodig. Niemand heeft moeten honger of dorst lijden tijdens onze verplaatsingen. Daar komen we hierna nog wel op terug.

Na de pauze begon weer het serieuze werk en werd de klim naar Volterra aangevat, een lange en uiteindelijk zware klim, maar met panorama's om van te snoepen. Naarmate we hoger kwamen kregen we ook meer overzicht over het Toscaanse landschap. Zover je kon kijken doken heuvels voor je op, al of niet begroeid met bomen waarbij de spitse cypressen het uitzicht kenmerkten.

Uiteindelijk bereikten we de historische stad Volterra op de top van de heuvel, 550 m hoog. Deze van oorsprong Etruskische stad is volledig ommuurd en autovrij. Onze volgwagens moesten dus een ommetje maken terwijl de fietsers een aantal eeuwen terug in het verleden meemaakten. Per fiets en soms te voet werd het stadje doorkruist en hadden we bewondering voor de architectuur van die tijd. Spijtig dat dit een blitzbezoek betrof, want we moesten verder en Volterra had nog zoveel moois te bieden.

Het parcours bleef heuvelend en de Colle di Val d'Elsa was daar een mooi voorbeeld van. Omdat we absoluut Sienna wilden gaan bezichten na de etappe, werd er stevig doorgefietst zodanig dat we er iets na twee uur toekwamen. We kregen de politie op onze nek, want we stonden weer met de volgwagens waar dat niet mocht, maar toen we duidelijk maakten dat we onze valiezen moesten uitpakken en dat we onze volgwagens op een betaalparking gingen zetten, liet hij ons met rust.

Sienna is een zandkleurige stad, beheerst door een woud van torens waarbij de 102m hoge toren van het Palazzo Pubblico er ver boven uitsteekt. Sienna is door zijn roemrijke verleden zeer druk. Maar in een stad van 65.000 inwoners is dit best aangenaam. We gaan hier geen uitvoerige beschrijving doen van de stad, want dat zou ons te ver leiden, maar voor toevallige bezoekers is het zeker de moeite waard om de Piazza del Cam-

po te bezichtigen. Dit is een schotelvormig plein, omringd door historische gebouwen. Alle straten van Sienna komen op dit plein uit, waar tweemaal per jaar paardenkoersen worden gehouden, waarbij ieder paard één stadswijk vertegenwoordigt. In augustus wordt de finale van die paardenkoers gelopen, een wedren van slechts anderhalve minuut. Ieder wijk, in traditionele klederdracht, komt hierbij haar paard aanmoedigen.

Of dat nu midden in de nacht moet gebeuren weten we niet, maar we lagen al een tijd in bed toen we werden opgeschrikt door naderbijkomend straatgezag. Hier bij ons wordt daarbij onmiddellijk gedacht aan beschonken lieden, maar daar zou het verband houden met eeuwenoude traditie. Voor mijn part mochten ze op dat ogenblik hun traditie elders gaan uiten. We waren net terug in slaap gedommeld toen diezelfde groep van straatzangers nog eens langs kwam. Van nachtrust gesproken.

Dertiende etappe: Sienna – Cura del Vetralla: 163 km

Opschudding vlak na de start uit het hotel. We reden een rondje extra om uit de stad te kunnen geraken. Doordat we onze cameraman ook nog mooie beelden wilden laten maken, raakte de groep de twee volgwagens kwijt. Wij, fietsers, zaten op het verkeerde spoor, terwijl de volgwagens de juiste route hadden gevolgd. Gelukkig kregen we vrij snel in de gaten dat er wat verkeerd liep en keerden we op onze route terug. Eenmaal het juiste parcours, werden beide wagens snel opgemerkt en was de groep terug compleet.

Deze etappe was ons door een Italiaanse Belg in Sienna aangeraden als het mooiste wat Toscanië aan landschap te bieden had. En de man kreeg gelijk. Nog meer als de dag tevoren reden we door bossen, wijngaarden en grote graanvelden, pas geoogst, hier en daar overheerst door een enkele villa, omringd met cipressen. De boeren ploegden net hun land, maar niet met de traditionele tractoren maar met kleine bulldozers op rupsbanden. De grond was er blijkbaar zo hard en droog dat slechts via de grote middelen kon geploegd worden.

De warmte was weer van de partij en in die open ruimte deed zich dat gevoelen. Gelukkig waren er voldoende afdalingen in het parcours om tijdig wat af te koelen. Want de heuvels bleven komen, rond de 500m hoog. Uiteindelijk kregen we een vrij lange afdaling naar het meer van Bolsena, een badplaats en het centrum van de zeilsport in de streek. Het meer is het grootste van vulkanische oorsprong van Italië en is 150 meter diep. Eromheen loopt een weg die u prachtige uitzichten biedt. Deze weg werd door ons een tijdje gevolgd en het ging weer de heuvels in. Uiteindelijk kwamen we zo in een klein dorp, op de top van zo een heuvel: Montefiascone, vanwaar we een laatste blik konden werpen op Toscanië, dat we nu stilaan achter ons lieten. We fietsten naar onze laatste overnachting onderweg. Morgen zouden we Rome bereiken. Het laatste stuk van de etappe eindigde nog maar eens op een lange helling, in een onooglijk dorpje: Cura. Aan de rand van een vrij drukke weg lag het hotel.

Een laatste keer trokken we gewoontegetrouw het terras op. De warmte van de ganse dag werd weggespoeld met bier, maar met mate. Rome was nog niet bereikt. Dus moesten we ons nog reserveren.

Veertiende etappe : Cura del Vetralla - Rome : 77 km

De korte etappe moest zeker een feest worden. En om te laten zien aan iedereen dat we Belgen waren werden de truien met de nationale driekleur terug bovengehaald. Een laatste maal werd voor de start een groepsfoto gemaakt voor het hotel en dan trokken we op weg voor een triomftocht. Iedereen voelde aan dat het ging lukken. We gingen onze tocht tot een goed einde brengen. Toch was het nog opletten, want we kwamen op een

drukke weg terecht.

Eerst trokken we nog over landelijke wegen met boomgaarden van noten, pruimen en perziken en de onvermijdelijke heuvels. Ze hielden ons gezelschap tot het einde. Eenmaal werd nog een rustpauze ingelast op een kleine parking langs de weg. Er stonden een paar huizen en grote vuilbakken. Daar werd alles in achter gelaten wat we niet meer nodig hadden. De twee volgwagens werden grondig opgekuist en herschikt, en dit in het vooruitzicht van de terugreis van de twee wagens.

Vermits de groep de tocht naar België per vliegtuig zou maken en de volgwagens over de weg terug naar huis moesten gebracht, hadden zich vier leden van de groep vrijwilliger gemeld om deze taak op zich te nemen.

We kwamen zonder verdere problemen in Rome aan in de vroege middag.

Dan moesten we nog zonder kleerscheuren een eind door de stad rijden alvorens de ondergrondse parkeergarage te bereiken. Aan de rand van de weg, vlak voor de inrit, werd halt gehouden en maakten we van de gelegenheid gebruik om elkaar te feliciteren voor de geslaagde onderneming.

En dan kwam er een domper op de feestvreugde. We hadden bij het huren van de volgwagens geen rekening gehouden met de hoogte van de garage en de volgwagen van Henk leek toch verdacht hoog, te hoog. Met een stuk touw werd ongeveer de hoogte van de wagen opgemeten en trokken we met gemengde gevoelens naar de ingang van de parking. Koortsachtig werd er gemeten. Uiteindelijk viel het nog mee. We geraakten net binnen. Even nog werd er gevreesd dat de laaghangende sprinklerinstallatie ons nog zou dwarsbomen, maar ook die klip werd genomen, zei het zeer nipt. Eén centimeter overschot. Van niptheid gesproken.

De fietsen werden aan de kant geschoven en de twee volgwagens volledig leeg gemaakt. Er begon een grondige herschikking van het geheel. Eerst werden de fietsen dwars in de grootste volgwagen vastgemaakt met touw en tussenhangende dekens. Daarna werden de valiezen ordelijk opgestapeld zodat er nog ruimte over was voor andere zaken die tijdens de reis hun nut hadden bewezen en terug mee naar huis moesten genomen.

Iedereen had ondertussen het hoogstnodige voor twee dagen Rome in een draagtas gestoken, zodanig dat er door de stad niet met loodzware valiezen moest gesjoud worden.

Voor een goed begrip: we konden dus niet aan ons hotel geraken met de twee volgwagens en nog minder aan ons hotel parkeren. Daarom werd ge-

kozen voor boven beschreven optie en achteraf bekeken, werd dit nog een meevaller. Er was, om het met de woorden van Henk te zeggen, geen kloten aan.

Via een lange ondergrondse gang kwamen we recht in het centrum van Rome uit, aan de historische Spaanse trappen en daar besloten we om een groepsfoto te maken. We hadden allemaal een plekje bij elkaar gezocht op die trappen toen we niet alleen belangstelling kregen van onze fotograaf, maar ook van Japanse kiekjesnemers. Met genoeg bleven we zitten tot alle foto's waren genomen. Terwijl Henk vertelde over het historische Rome trokken we naar ons hotel, op zo een 200 m van de Piazza del Popolo.

Het hotel, een oud gebouw, lag verscholen achter een grote niets zeggende gevel met oude poort. Onder het portaal leidde een grote brede trap naar boven, vier of vijf verdiepen hoog. Het was

een oud pand, met even oude kamers; best leuk ingericht. Het hotel bezat ook een dakterras en dat was volgens ons toch wel enig in Rome.

We keken daar over de ganse stad uit. Echt uniek. De hitte dwong ons echter snel om schaduw te gaan opzoeken. Henk had voor de late namiddag nog een stadswandeling gepland en langs de oevers van de Tiber, trokken we richting het Vaticaan, een hele tocht.

De drukte van de zondagen op het plein voor het Vaticaan was er gelukkig niet. De warmte echter wel. Velen trokken de kerk binnen, anderen zochten een terras voor een frisse pint.

Rome is een geweldige stad, die een bezoek waard is; zeker voor liefhebbers van oudheden en kunst. Een ganse week is niets teveel om een goed beeld te krijgen van wat Rome allemaal te bieden heeft. Voor ons was de tijd op dat vlak te kort.

We zijn tenslotte, na twee dagen, met twee taxi-monovolumewagens uit Rome vertrokken richting de luchthaven. Voor sommigen onder ons was het de eerste vlucht, voor anderen een opnieuw kennismaken.

Na een vlekkeloze vlucht zetten we tegen 20.00 uur opnieuw voet op Belgische bodem en trokken we met twee klaarstaande wagens naar huis, het einde van een fijne reis.

Ondertussen waren onze vier chauffeurs met de twee volgwagens aan ons lokaal toegekomen en was alles uitgepakt toen wij er aan kwamen.

Binnen werd er samen met familie uitvoerig nagekaart en werd Antonie nog gehuldigd voor haar perfecte begeleiding als moeder voor iedereen. Dat willen we zeker hier nog eens benadrukken. Ook onze dank aan onze reis-leider Henk voor zijn humoristische en geschiedkundige benadering van ieder etappe. Ook dank aan iedereen voor de verstandhouding tijdens de reis, ook al hebben we hier en daar een klein brandje moeten blussen, maar dat is normaal te noemen als men zo lang op elkaars lip hangt.

Nog enkele markante feiten:

Er werden 6 landen aangedaan tijdens de reis: België, Luxemburg, Frankrijk, Duitsland, Zwitserland en Italië.

Alle ritten werden gereden onder een stralende zon.

Geen druppel regen op onze ruggen in veertien dagen.

Gemiddelde temperatuur: 26 graden.

Gemiddelde snelheid van de ganse reis: 25.4 km per uur.

Totaal hoogteverschil overwonnen: 21.5 km.

Snelste rit: 26.5 km per uur naar Bellagio : afdaling van de Gotthard speelde daarbij een rol.

Traagste rit : rit naar de Gotthard met 18 km per uur.

Langste rit: 1ste rit met 178 km naar Diekirch.

Kortste rit: 8ste rit met 67 km naar de Gotthard.

Hoogste col : de Gotthard in Zwitserland met 2099 meter.

Meest schilderachtige streken:

Vogezen en Elzas in Frankrijk

Vierwoudstedenmeer en Gotthard in Zwitserland

Geboortestreek van Fausto Coppi, oostelijk van Tortona in Italië

Cinque Terre en Toscanië in Italië

Er waren veertien fietsers.

Negen lekke banden voor de ganse groep.

Geen ongevallen.

Geen zieken.

2 wespensteken.

Er werd 120 liter cola gedronken, 100 liter water verbruikt, 500 blikjes Ice-Tea gedronken, 22 broden opgegeten.

Rijsttaart, salami, kaas, confituur, pralines, watermeloen, chocopasta, siroop, weense worsten, rijstpap in blik, droge worsten, chocolade, koffie en melk behoorden eveneens tot het dagelijks menu onderweg.

Beste hotels in Brunnen en Passo di Bracco.

Rustigste hotels: Hellimer, Balsthal, Gotthard, Rivalta Scrivia en Passo di Bracco.

Vriendelijke ontvangst in Hellimer, Balsthal, Brunnen, Passo di Bracco, Cura del Vetralla.

Anticlimax: ontbijt in Rome.

Dit verslag werd samengesteld aan de hand van persoonlijke belevenissen en aan de hand van getuigenissen van medereizigers.

Een verslag van: François Capiot

Deelnemers: Antonie Biesmans, François Capiot, Jean Capiot, Jean-Pierre Oben, Jean Thijs, Rik Thoelen, Geert Pieters, Guido Thijs, Marcellin Steegen, Nestor Goffin, Jurgen Thijs, Karel Collas, Jean Vangronsvelde, Johan Thijsen en Jos Loyens.